

2017-02-15

Merex International AB
att. Verkställande direktören
Odinsgatan 20A
424 65 Göteborg

FI Dnr 15-12949
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreläggande att göra rättelse

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen förelägger Merex International AB (556833-4410) att genomföra rättelse genom att
 - a) ändra företagets interna rutiner så att det följer vilka åtgärder som företaget ska genomföra för att leva upp till kraven på grundläggande åtgärder för kundkännedom i 2 kap. 3 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).

(10 § första stycket 2 lagen [1996:1006] om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

2. Rättelse enligt beslutet i punkten 1 ska ha genomförts **inom två veckor från att Merex International AB tagit del av detta beslut**. Inom samma tid ska dokumentation som visar att rättelsen har genomförts ha kommit in till Finansinspektionen.

3. Beslutet gäller omedelbart.

(11 § andra stycket lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet)

Hur man överklagar, *se bilaga 2*.

1 Sammanfattning av ärendet

Finansinspektionen har genomfört en undersökning av Merex International AB (Merex eller företaget) för att granska hur företaget följer bestämmelserna i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna).

Undersökningen av Merex har genomförts i form av en skrivbordsundersökning och ett platsbesök den 7 oktober 2015. De områden som har undersökts är hur Merex hanterar kundkännedom samt granskning och rapportering av misstänkta transaktioner. Finansinspektionen har även undersökt hur Merex har riskbedömt sin verksamhet och hur företagets rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarar de bedömda riskerna.

Finansinspektionen har granskat Merexs riskbedömning, rutiner och interna regler för hur företaget ska hantera kunder som vill använda sig av företagets tjänster för penningöverföring. Vidare har Finansinspektionen i undersökningen granskat den penningtvättsrapport som Merex lämnade till Polismyndigheten under 2015 och mottagit 35 kundakter som varit föremål för en kvartalskontroll. Av dessa 35 kundakter har 13 kundakter valts ut i ett stickprovsurval.

Den 19 maj 2016 skickade Finansinspektionen en avstämningsskrivelse till Merex. I skrivelsen redogjorde Finansinspektionen närmare för iakttagelserna i undersökningen och Finansinspektionens preliminära bedömningar. Företaget har den 8 juni 2016 kommit in med ett svar på avstämningsskrivelsen.

Den 1 november 2016 skickade Finansinspektionen en begäran om yttrande till Merex. I begäran om yttrande redogjorde Finansinspektionen närmare för Finansinspektionens preliminära bedömningar och möjligheterna för ett eventuellt ingripande. Företaget kom in med ett svar den 25 november 2016. Den 9 december 2015 kom företaget även in med uppdaterade interna rutiner. Företaget har i vissa delar rättat sig efter Finansinspektionens preliminära bedömningar. Det som kvarstår i beslutet är de delar där Finansinspektionen bedömer att ytterligare rättelse är nödvändig för att företaget ska efterleva penningtvättsregelverket.

2 Kundkännedom

Tillämpliga bestämmelser

I 2 kap. 1 § penningtvättslagen finns en grundläggande regel om att verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom. Vidare anges att åtgärdernas omfattning ska anpassas efter den bedömda risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Av 2 kap. 3 § framgår vilka grundläggande åtgärder som ska vidtas för att uppnå kundkännedom, exempelvis kontroll av kundens identitet, kontroll av den verkliga huvudmannens identitet och inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och art. Av 2 kap. 6 § framgår att om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög ska verksamhetsutövare med beaktande av denna risk vidta mer omfattande åtgärder för att uppnå kundkännedom än de grundläggande åtgärderna i 3 §.

Verksamhetsutövare ska ha rutiner för att uppnå kundkännedom som återspeglar företagets riskbedömning. Det måste finnas en tydlig koppling mellan riskbedömningen och de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att motverka de identifierade riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den enskilda affärsförbindelsen. Det framgår av bestämmelserna i 2 kap. 1-3 §§ samt 3 kap. 2 § penningtvättsföreskrifterna.

Iakttagelser

Finansinspektionen har i sin undersökning noterat att samtliga 13 kundakter som omfattas av stickprovet är registrerade som kunder i Merex system. Finansinspektionen har även noterat att en giltig identitetshandling saknas helt i 1 av 13 fall och är bristfällig eller inte fullständig i 4 av 13 fall. I två fall har kunder handlat för en juridisk persons räkning och Merex har gjort en notering om att registreringsbevis för företaget måste inhämtas, detta har dock inte gjorts och transaktionerna har genomförts trots avsaknad av registreringsbevis. I ett fall har en kund handlat för en tredje parts räkning, fullmakt för den tredje personen saknas. I ett fall har en kunds identitetshandling passerat utgångsdatum vid transaktionstillfället.

Finansinspektionen har vid genomgång av stickprovet funnit att företaget vid inhämtande av syfte har noterat exempelvis ”köp”.¹ I ett annat fall har syfte noterats som ”betal”.² Finansinspektionen har även efter företagets kompletterande uppgifter noterat att företaget avseende ett flertal transaktioner har angett syften av generell karaktär, exempelvis ”sjukhuskostnader”,³ ”bidrag” och ”köpa lite metall”.⁴

¹ Kund 4, SE408.

² Kund 5, SE3916.

³ Kund 1, SE12243

⁴ Kund 3, SE8523

Företagets svar

Företaget har i huvudsak uppgett följande. Företaget har kommit in med kompletterande kundkännedom som Finansinspektionen inte tog del av på platsbesöket. Den kompletterande informationen består av inskannade dokument som exempelvis fakturor, kontoutdrag och anställningsbevis. För de transaktioner som i Finansinspektionens stickprov saknade syfte eller art har företaget uppmärksammat Finansinspektionen på att det i företagets kundkännedomssystem fanns ytterligare fält som legat dolda i många transaktioner av stickproven. Företaget har därför i 9 fall av 13 kompletterat informationen om kundernas transaktioner. Avseende kund 12 fanns registreringsbevis redan upplagt i systemet, vilket missades av personalen. Företaget anser inte att det föreligger misstanke om penningtvätt i de upptagna exemplen, utom i ett fall kund 3, som är anmäld till Polismyndigheten den 7 oktober 2015.

Sen Finansinspektionens platsbesök har företaget vidtagit ytterligare åtgärder för att förbättra sina interna rutiner. Bland annat har personalen informerats och utbildats om att vara mera tydliga och noggranna i sin dokumentation. I vissa fall har det tidigare varit så att kontroll i vissa avseenden har skett, men att personalen uttryckt sig lite torftigt i sin dokumentation. Företaget har också beslutat att ta fram ett frågeformulär/checklista som ytterligare stöd för personalen när det gäller hur t.ex. transaktioners syfte och art, fortlöpande uppföljning m.m. ska dokumenteras.

3 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen bedömer att företaget inte lever upp till kraven om grundläggande åtgärder för kundkännedom i 2 kap. 1 och 3 §§ penningtvättslagen och att verksamhetsutövare ska ha rutiner för att uppnå kundkännedom som återspeglar företagets riskbedömning enligt 2 kap. 1-3 §§ samt 3 kap. 2 § penningtvättsföreskrifterna. Den bedömningen görs mot bakgrund av följande. Företaget har i sin uppdaterade interna rutin inte tillräckligt tydligt beskrivit hur identitetskontrollen avseende en juridisk person ska gå till och vilka krav som ställs på kontroll av registreringsbevis. Ett företag ska enligt penningtvättsföreskrifterna kontrollera identiteten hos en kund som är en juridisk person genom registreringsbevis, motsvarande behörighetshandlingar om registreringsbevis inte utfärdas för den juridiska personen eller göra motsvarande kontroll mot externa register. Företaget ska även kontrollera identiteten hos en företrädare för en juridisk person. Vidare ska företaget vid situationer som kräver att grundläggande kundkännedom inhämtas kontrollera en verklig huvudmans identitet genom att skaffa sig tillförlitliga och tillräckliga uppgifter om en verklig huvudmans identitet genom externa register, relevanta uppgifter från kunden eller genom andra uppgifter som företaget tagit del av. Om kunden är en juridisk person ska företaget kontrollera direkta och indirekta fysiska ägare om innehavet i kunden uppgår till mer än 25 procent och de fysiska personer som utövar ett bestämmande inflytande över kunden, 4 kap. 5 och 8-9 §§

penningtvättsföreskrifterna. Finansinspektionen konstaterar att det i undersökningen framkom att det i åtminstone en transaktion saknades registreringsbevis och att även om det i det andra fallet fanns ett registreringsbevis i systemet så hade personalen inte noterat det vid transaktionen.

Finansinspektionen bedömer även att de två syften som angivits avseende kund 4 och 5, ”köp” och ”betal” inte är tillräckligt specificerade för att transaktionens syfte tydligt ska framgå. Även i andra transaktioner där syfte och art har angivits och där företaget har kommit in med kompletterande uppgifter bedömer Finansinspektionen att dessa inte innehåller tillräckligt med information för att uppnå kraven på grundläggande kundkännedom i penningtvättslagen. Företaget har uppgett att personalen har informerats och att man ska ta fram ett speciellt formulär. Mot bakgrund av de brister som har konstaterats i undersökningen och för att företaget ska kunna leva upp till kraven om grundläggande åtgärder för kundkännedom i 2 kap. 3 § penningtvättslagen finner Finansinspektionen att det redan av företagets interna rutiner tydligt ska framgå vad som avses med transaktionens syfte och art och hur dessa ska inhämtas. Finansinspektionen har heller inte fått ta del av det formulär som företaget ska ha beslutat att ta fram.

Finansinspektionen anser därför att det finns skäl för ett ingripande mot företaget med stöd av 10 § första stycket 2 lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet.

4 Val av ingripande

Finansinspektionen konstaterar att företaget har vissa brister i efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Av 10 § 2 lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet framgår att Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse vid överträdelse av penningtvättslagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av penningtvättslagen. Av 11 § lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet framgår att inspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart. Eftersom företaget verkar i en bransch där risken för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är särskilt hög är det av stor vikt att företaget kommer tillrätta med de brister i regelefterlevnaden av penningtvättsregelverket som Finansinspektionen har konstaterat. Föreläggandet att vidta rättelse ska därför gälla omedelbart.

Det är dock rimligt att företaget ges viss tid på sig att komma tillrätta med de aktuella bristerna. Finansinspektionen bedömer att företaget bör kunna göra rättelse enligt föreläggandet inom några få veckor från det att företaget tagit del av detta beslut. Ovan angivna brister ska därför vara åtgärdade och dokumentation som visar att rättelsen har genomförts ska ha kommit in till Finansinspektionen **inom två veckor från det att Merex tagit del av detta beslut.**

FINANSINSPEKTIONEN

Marie Jespersen
t.f. Områdeschef

Nanny Hiort
Jurist
08-408 983 52

Bilaga 1

D E L G I V N I N G S K V I T T O

FI Dnr 15-12949
Delgivning nr 2**Delgivningskvitto****Handling:** Föreläggande att göra rättelse daterat den 15 februari 2017

Merex International AB

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM.....
NAMNTECKNING.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE.....
EV. NY ADRESS

.....
.....
.....
.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmningsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.